

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

2022/2188(INI)

10.10.2023

MIŠLJENJE

Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

upućeno Odboru za vanjske poslove i Odboru za međunarodnu trgovinu

o Izvješću o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i
Ujedinjene Kraljevine
(2022/2188(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Katarina Barley

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poziva Odbor za vanjske poslove i Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbori u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrste sljedeće prijedloge:

1. podsjeća da primjena trećeg dijela Sporazuma o trgovini i suradnji¹ o suradnji u izvršavanju zakonodavstva i pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima podliježe uvjetima poštovanja demokracije, vladavine prava te zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, među ostalim kako je utvrđeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, te predanosti visokoj razini zaštite osobnih podataka; podsjeća na važnost učinkovite, bliske i uzajamno korisne policijske i pravosudne suradnje između EU-a i Ujedinjene Kraljevine s obzirom na njihovu geografsku blizinu i zajedničke izazove;
2. naglašava da je Europska konvencija o ljudskim pravima pravno obvezujući instrument u Ujedinjenoj Kraljevini i da bi zakonodavni prijedlozi trebali biti u skladu s njezinim standardima te pravima i slobodama sadržanima u njoj; ističe da članak 524. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđa da suradnja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine bude utemeljena na važnosti ostvarivanja prava i sloboda iz te Konvencije na nacionalnoj razini; izražava zabrinutost zbog rasprava u Ujedinjenoj Kraljevini o napuštanju Europske konvencije o ljudskim pravima i podsjeća na bojazan koju je u tom pogledu izrazila povjerenica Vijeća Europe za ljudska prava²; podsjeća na odredbu Sporazuma o trgovini i suradnji o mogućem ukidanju tog dijela Sporazuma u slučaju da Ujedinjena Kraljevina ili država članica otkáže Europsku konvenciju o ljudskim pravima;
3. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog trenutanih zakonodavnih postupaka u Ujedinjenoj Kraljevini koji bi mogli ugroziti te uvjete, a to su prijedlog zakona o zadržanom pravu EU-a, prijedlog zakona o zaštiti podataka i digitalnim informacijama (br. 2) te prijedlog zakona o nezakonitim migracijama;
4. podsjeća da se trećim dijelom Sporazuma o trgovini i suradnji omogućuje prošireni protok podataka između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, kao što je razmjena podataka o DNK-u, podataka iz evidencije podataka o putnicima i podataka iz kaznene evidencije; stoga naglašava da je iznimno važno da Ujedinjena Kraljevina osigura da razina zaštite u srži bude jednaka onoj koju pruža Europska unija kako bi se izbjeglo ugrožavanje standarda EU-a, a time i temeljnih prava građana Unije pri razmjeni podataka s Ujedinjenom Kraljevinom; i zato poziva Europsku komisiju da pomno ispita utjecaj zakona o zaštiti podataka i digitalnim informacijama (br. 2) na prava na zaštitu podataka građana EU-a;
5. ističe ozbiljan rizik daljnjeg prijenosa osobnih podataka u zemlje izvan EU-a koje ne pružaju odgovarajuću razinu zaštite; podsjeća da primarni primatelj podataka može

¹ Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (SL L 149, 30.4.2021., str. 10.).

² <https://www.coe.int/ca/web/commissioner/-/united-kingdom-commissioner-warns-against-regression-on-human-rights-calls-for-concrete-steps-to-protect-children-s-rights-and-to-tackle-human-rights-issues-in-northern-ireland>.

dalje prenositi osobne podatke samo ako i primatelj podliježe pravilima kojima se osigurava odgovarajuća razina zaštite; stoga naglašava da Ujedinjena Kraljevina mora osigurati da se njezini prijenosi podataka u zemlje koje nisu članice EU-a temelje na prikladnim zaštitnim mjerama i da je zajamčena razina zaštite podataka jednaka onoj koju pruža Europska unija;

6. naglašava da bi donošenje zakona Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i digitalnim informacijama (br. 2) u njegovu sadašnjem obliku moglo dodatno ugroziti odluku o primjerenosti odobrenu Ujedinjenoj Kraljevini; podsjeća da se Komisija obvezala da će pomno pratiti situaciju i opozvati odluke o primjerenosti ako privatnost više nije „jednaka u srži” u Ujedinjenoj Kraljevini;
7. duboko žali zbog odredbi novog zakona Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i digitalnim informacijama (br. 2) kojima bi se uvele nove delegirane zakonodavne ovlasti za vladu Ujedinjene Kraljevine za legalizaciju obrade podataka za potrebe nacionalne sigurnosti, kaznenog progona i pristupa javnih tijela osobnim podacima u posjedu privatnih subjekata; duboko je zabrinut zbog uvođenja delegiranih zakonodavnih ovlasti kojima se omogućuje da vlada Ujedinjene Kraljevine neke od temeljnih aspekata zakona o zaštiti podataka mijenja pomoću sekundarnog zakonodavstva; ističe rizike koje te delegirane ovlasti predstavljaju za pravnu sigurnost i budućnost odluke o primjerenosti Ujedinjene Kraljevine;
8. osuđuje opće i sveobuhvatno izuzeće Ujedinjene Kraljevine od načela zaštite podataka i prava ispitanika za obradu osobnih podataka, kako je utvrđeno u njezinu Zakonu o zaštiti podataka, u svrhe useljavanja; smatra da izuzeće u slučajevima u kojima bi primjena prava ispitanika ugrozila učinkovitu kontrolu useljavanja ili istragu ili otkrivanje aktivnosti štetnih za održavanje učinkovite kontrole useljavanja nije u skladu s načelom pravne sigurnosti i stoga nije dovoljno za sprečavanje proizvoljnog donošenja odluka; poziva Komisiju da pomno prati razvoj postupka sudskog preispitivanja zakona o zaštiti podataka i digitalnim informacijama (br. 2) u pogledu izuzeća u vezi s useljavanjem;
9. izražava zabrinutost zbog toga što bi prijedlog zakona Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i digitalnim informacijama (br. 2) omogućio automatizirano donošenje odluka; naglašava da bi taj prijedlog zakona pojedincima uskratio pravo, koje je u EU-u zaštićeno Općom uredbom EU-a o zaštiti podataka³, a na međunarodnoj razini Konvencijom za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka, da ne podliježu odluci koja se temelji isključivo na automatiziranoj obradi (uključujući izradu profila) koja na njih ima pravni ili podjednako značajan učinak; poziva Komisiju da pomno i kontinuirano prati situaciju;
10. duboko žali zbog odredbi novog prijedloga zakona Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i digitalnim informacijama kojima se ublažavaju obveze voditelja obrade i izvršitelja obrade podataka, uključujući nove odredbe prema kojima je za obradu potrebno imenovati samo višeg odgovornog pojedinca, što će pojedince vjerojatno izložiti visokom riziku; isto tako žali zbog odredbi u skladu s kojima se ukida zahtjev da

³ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

se za predstavnike voditelja obrade i izvršitelje obrade podataka imenuje predstavnik koji nema sjedište u Ujedinjenoj Kraljevini, a koji podliježe pravilima Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka te zbog odredbi u skladu s kojima se ukida obveza savjetovanja s nadzornim tijelom za zaštitu podataka u Ujedinjenoj Kraljevini prije obrade kada procjena voditelja obrade upućuje na to da će obrada vjerojatno dovesti do visokog rizika;

11. izražava zabrinutost zbog klauzula u novom zakonu Ujedinjene Kraljevine o zaštiti podataka i digitalnim informacijama (br. 2) kojima bi se ugrozila neovisnost Ureda povjerenika za informiranje i uvele ovlasti kojima se vladi omogućuje da se upliće u izvršavanje njegovih funkcija;
12. ističe da je nadzorno tijelo Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka otkrilo više slučajeva neuspjeha u provedbi i da statistički podaci pokazuju vrlo niske stope stroge provedbe; podsjeća da se, kako bi se osigurala visoka razina zaštite podataka, moraju provoditi predviđena pravila i da pojedinci moraju imati pristup učinkovitom postupku podnošenja pritužbi; također je zabrinut zbog promjene u pogledu odbijanja djelovanja po pritužbi i uključivanja kriterija kao što su resursi dostupni povjereniku, što će negativno utjecati na učinkovitost pritužbi;
13. podsjeća da programi masovnog nadzora Ujedinjene Kraljevine nisu u skladu sa standardima koji su u srži jednaki pravilima EU-a o zaštiti podataka; ponavlja svoj poziv Ujedinjenoj Kraljevini da uzme u obzir sudsku praksu Suda Europske unije u tom području;
14. potiče Ujedinjenu Kraljevinu da ispuni zahtjeve u pogledu zaštite podataka kad je riječ o obradi podataka iz evidencije podataka o putnicima, u skladu s člankom 552. Sporazuma o trgovini i suradnji; žali zbog dugog trogodišnjeg prijelaznog razdoblja zbog kojeg se odgađa provedba zahtjeva za brisanje osobnih podataka putnika nakon njihova odlaska iz zemlje;
15. ističe da je u skladu s člankom 541. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđen postupak izmjene u slučaju znatne izmjene prava EU-a u skladu s okvirom iz Prüma; stoga podsjeća da sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u nedavno revidiranom okviru iz Prüma nije automatsko i da bi trebalo biti uvjetovano time da Ujedinjena Kraljevina zadrži svoje trenutačne standarde ljudskih prava te osigura odgovarajući okvir i učinkovite zaštitne mjere, što su neophodni preduvjeti za omogućavanje policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima;
16. podsjeća da dvije odluke o primjerenosti za Ujedinjenu Kraljevinu istječu 2025. i da Europska komisija može intervenirati u bilo kojem trenutku ako Ujedinjena Kraljevina odstupa od postojeće razine zaštite podataka; podsjeća da Ujedinjena Kraljevina, kako bi imala koristi od tih odluka o primjerenosti, podliježe nadležnosti Europskog suda za ljudska prava i da se mora pridržavati Europske konvencije o ljudskim pravima; ističe da je, u pogledu potrebne revizije odluke o primjerenosti za prijenos osobnih podataka u Ujedinjenu Kraljevinu u roku od dvije godine, iznimno važno da se o jamčenju prava zaštićenih Europskom konvencijom o ljudskim pravima ne može pregovarati te da Europski parlament pomno i redovito prati svaku neusklađenost; poziva vlasti Ujedinjene Kraljevine da se suzdrže od donošenja bilo kakvog zakonodavstva kojim bi

se ugrozila odgovarajuća razina zaštite;

17. duboko žali zbog znatnog povećanja broja građana EU-a kojima je zabranjen ulazak u Ujedinjenu Kraljevinu i koji su se nakon isteka prijelaznog razdoblja vratili; izražava žaljenje zbog odluke Ujedinjene Kraljevine da primijeni različit postupak u pogledu naknada za vizu za građane brojnih država EU-a; zabrinut je zbog toga što su postupci izdavanja viza za građane EU-a dugotrajni i složeni; poziva Ujedinjenu Kraljevinu da ne pravi razlike među građanima EU-a na temelju njihova državljanstva ni u pogledu registracije u sustavu za prijavu boravka građana EU-u ni u pogledu mobilnosti i viza; naglašava da su takve prakse u suprotnosti s načelima uzajamnosti i nediskriminacije utvrđenima u Sporazumu o trgovini i suradnji te poziva Komisiju da pomno prati takav razvoj događaja;
18. podsjeća da temeljno pravo na pošteno suđenje uključuje, među ostalim, pravo na informacije, pravo na tumačenje i prevođenje, pravo na odvjetnika, pravo na pretpostavku nedužnosti i pravo nazočenja suđenju, kao i posebna jamstva za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima i pravo na pravnu pomoć, što se također mora osigurati tijekom pravosudne suradnje u kaznenim stvarima sa zemljama koje nisu članice EU-a;
19. podsjeća da se, kako bi se osigurali učinkoviti postupci izručenja, uhiđbeni nalog mora hitno izvršiti te da se, u slučaju da osoba ne pristane na izručenje, saslušanje mora održati u roku od 21 dana od uhićenja; podsjeća da se ti rokovi ne smiju prekoračiti kako bi se zaštitilo temeljno pravo na pošteno suđenje; poziva Ujedinjenu Kraljevinu da poštuje rokove utvrđene u Sporazumu o trgovini i suradnji kako bi se olakšala primjena uzajamne pravne pomoći između država članica i Ujedinjene Kraljevine;
20. podsjeća da se u skladu s člankom 525. stavkom 1. Sporazuma o trgovini i suradnji u izvršavanju zakonodavstva i pravosudnoj suradnji između Unije i Ujedinjene Kraljevine temelji na dugogodišnjoj predanosti stranaka osiguravanju visoke razine zaštite osobnih podataka, među ostalim u pogledu suradnje s Europolom i Eurojustom; ustraje u tome da razmjena osobnih podataka s agencijama za pravosuđe i unutarne poslove bude dopuštena samo ako su zajamčeni standardi EU-a za zaštitu podataka.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Članak 58. – Postupak u zajedničkom odboru Datum objave na plenarnoj sjednici	15.12.2022
Datum usvajanja	9.10.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 32 –: 4 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Lucia Āuriš Nicholsonová, Nicolaus Fest, Sophia in 't Veld, Assita Kanko, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Pina Picierno, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Javier Zarzalejos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Cyrus Engerer, José Gusmão, Dragoş Tudorache, Maria Walsh
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Petros Kokkalis, Ljudmila Novak, Thomas Rudner

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

32	+
PPE	Lena Dūpont, Jeroen Lenaers, Ljudmila Novak, Paulo Rangel, Maria Walsh, Javier Zarzalejos
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ńuriš Nicholsonov, Sophia in 't Veld, Maite Pagazaurtunda, Ramona Strugariu, Yana Toom, Dragoř Tudorache
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Cyrus Engerer, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Pina Picierno, Thomas Rudner, Isabel Santos, Birgit Sippel
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Briemont, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik
The Left	Malin Bjork, José Gusmao, Petros Kokkalis

4	-
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrik

2	0
ECR	Jorge Buxade Villalba, Assita Kanko

Koriřteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani